

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2To/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722010201
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8722010201.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Moniky Halkociovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.08.2022, v trestnej veci obžalovaného W. S., pre zločin opilstva podľa § 363 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaniach obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/19/2022 zo dňa 11.05.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/19/2022 zo dňa 11.05.2022 vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku
Obžalovanému W. S., nar. XX.X.XXXX v Z., trvale bytom
Z., K., XXXX/X,
t.č. v ÚVV a ÚVTOS Prešov,

u k l a d á :

Podľa § 363 ods. 1 Tr. zákona, s použitím § 36 písm. l/ Tr. zákona a § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona, § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona per analogiam, trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného W. S. za vinného zo zločinu opilstva podľa § 363 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- po tom, čo sa požitím návykových látok priviedol do stavu nepričetnosti, s vreckovým nožom držiac ho pri tele v pravej ruke dňa 14.01.2022 v presne nezistenom čase po 17.00 hod. na vstupnej chodbe do predajne S. v Z. na ul. B. pristúpil k poškodenému X. A., ktorý vychádzal z predajne, kde poškodený keď takto obžalovaného W. S. s nožom v ruke zazrel, mu povedal „kľud všetko v pohode“, kde nato mu obžalovaný W. S. povedal " akoto, že nemá gram,, a hneď nato vzápätí dodal „predaj mi gram, lebo nemám problém ťa tu dobodať“, pričom následne sa obžalovaný W. S. poškodeného X. A. spýtal či má strach, kde poškodený mu povedal, že sa bojí noža a tak nôž schoval do vrečka a nadviazal s poškodeným komunikáciu, kde by mohol zohnať trávu - marihuanu, načo mu poškodený v snahe mať

od neho pokoj úmyselne uviedol nepravdivý údaj, kde by trávu - marihuanu v meste Z. zohnal a tým obžalovaný W. S. od neho odišiel, bez toho aby došlo k nejakému ublíženiu na zdraví alebo spôsobeniu nejakej škody poškodenému X. A..

Za to mu súd prvého stupňa uložil podľa § 363 ods. 1 Tr. zákona, s použitím § 39 ods.1, ods. 3 písm. e/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona, § 36 písm. l/ Tr. zákona a § 37 písm. m/ Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov a 8 mesiacov, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň podľa § 73 ods.2 písm. d/ Tr. zákona uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal okresný prokurátor písomne odôvodnené odvolanie. V jeho písomných dôvodoch po rekapitulácii výroku odvolaním napadnutého rozsudku včítane podstatných dôvodov, ktoré viedli okresný súd k záveru o druhu a výmere trestu uloženého obžalovaným, uviedol, že rozhodnutie súdu čo do výroku o treste považuje za nezákonné, nakoľko v danom prípade neboli naplnené podmienky na uplatnenie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona, či už vo vzťahu k okolnostiam prípadu ako aj k pomerom páchatel'a. Poukázal na to, že obžalovaný v danom prípade použil zbraň - nôž, čím v podstatnej miere došlo k zvýšeniu závažnosti konania. Rovnako za okolnosť pre aplikáciu ustanovenia § 39 ods.1 Tr. zákona nemôže byť ani skutočnosť, že obžalovaný sa konania, ktoré sa mu kladie za vinu, dopustil v stave prechodnej duševnej poruchy- intoxikácie vplyvom užitia alkoholu, marihuany, pervitínu a diazepamú, pri ktorej boli jeho rozpoznávacie a ovládacie schopnosti plne zmazané. Prokurátor poukázal na fakt, že do tohto stavu sa obžalovaný priviedol sám a dobrovoľne, plne si vedomý účinkov psychoaktívnych látok na jeho osobnosť a správanie a to aj poukazujúc na jeho predchádzajúce protispoločenské konania. Dal do pozornosti skutočnosť, že v prípade obžalovaného ide o osobu s problémovým správaním v súvislosti s požívaním alkoholu a psychotropných látok, ktorá nemá problém tieto zháňať na verejnosti od neznámych ľudí aj za použitia hrozby násillia. V tejto súvislosti upriamil pozornosť aj na to, že obžalovaný bol už odsúdený pre konania spojené s ublížením na zdraví ako aj pre drogovú trestnú činnosť, pričom ani predchádzajúce odsúdenia či výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody nenaplnili svoj účel, o čom svedčí aj to, že za posledné 2 roky sa obžalovaný dopustil ďalších 10 protiprávných konaní nižšej spoločenskej intenzity, ktoré boli posudzované ako priestupok. Vzhľadom na tieto skutočnosti, mal prokurátor za to, že uloženým trestom nie je možné dosiahnuť jeho účel a tento neplní prvky individuálnej a generálnej prevencie. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a v súlade s ustanovením § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám vo veci rozhodol.

V zákonom stanovenej lehote podal voči výroku o treste odvolanie aj obžalovaný z dôvodu, že uložený nepodmienečný trest odňatia slobody s ohľadom na okolnosti spáchaného trestného činu, charakter spáchanej trestnej činnosti, následok, postoj obžalovaného k spáchanému skutku počas trestného konania a vzhľadom na fakt, že poškodenému nespôsobil žiadnu škodu, považoval obžalovaný za neprimerane prísny. Uviedol, že k spáchaniu skutku sa priznal a úprimne ho oľutoval. Uvedomuje si svoj problém s užívaním návykových látok a chce sa liečiť zo závislosti aj formou uloženého ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou, s ktorým bez výhrad súhlasí. Vzhľadom na uvedené má za to, že nepodmienečný trest v uloženom trvaní nie je nevyhnutný pre dosiahnutie jeho nápravy. Účel trestu je podľa jeho názoru možné dosiahnuť aj pri uložení podmiennečného trestu odňatia slobody s nariadením probačného dohľadu, prípadne aj uložení nepodmienečného trestu odňatia slobody so zaradením do minimálneho stupňa stráženia v kratšom trvaní, ako ho uložil súd prvého stupňa. Poukázal na ustanovenia § 34 ods.1, ods. 4 Tr. zákona ako aj na zásady trestania, pričom konštatoval, že v jeho prípade vzhľadom na okolnosti predmetnej trestnej veci by účel trestu bol dosiahnutý aj uložení podmiennečným trestom odňatia slobody s určením skúšobnej doby pri hornej hranici. Taktiež žiadal o prehodnotenie prihliadnutia na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona, keďže v jeho prípade bolo použité ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zákona a v dôsledku neprihliadania na § 37 písm. m) Tr. zákona by mohlo dôjsť k prevahe poľahčujúcich okolností a tým k vyhodnoteniu pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v jeho prospech.

Obžalovaný vo vyjadrení zo dňa 03.06.2022 k odvolaniu prokurátora Okresnej prokuratúry Poprad uviedol, že dôvody, ktoré uviedol prokurátor v odvolaní, nie sú v jeho prípade dané. Konštatoval, že jeho problémové správanie je spojené výlučne s požívaním alkoholu a psychotropných látok, preto účel trestania je možné zabezpečiť uložení trestu v nižšej výmere ako stanovil súd prvého stupňa,

prípadne uložením podmieneného trestu odňatia slobody a zároveň aj uložením protitoxikomanického ochranného liečenia ústavnou formou, ktorému sa obžalovaný mieni podrobiť.

Na základe vyššie uvedeného obžalovaný navrhol, aby odvolací súd preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutého výroku o treste rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 11.05.2022 č. k. 5T/19/2022-250 a napadnutý rozsudok v časti výroku o treste podľa § 321 písm. e) Tr. poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám rozhodol rozsudkom tak, že mu uloží trest odňatia slobody s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody na primeranú skúšobnú dobu s probačným dohľadom, prípadne mu uloží nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením do minimálneho stupňa stráženia, avšak v kratšom trvaní ako ho uložil súd prvého stupňa.

Na základe včas podaného odvolania oprávnenými osobami postupoval krajský súd v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Vzhľadom na to, že krajský súd v prejednávanej veci nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku (obžalovaný urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku a bol podľa odseku 5 uvedeného ustanovenia poučený o tom, že takéto vyhlásenie je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku), preskúmal len napadnutý výrok rozsudku, teda výrok o treste a po takomto preskúmaní dospel k nasledovným záverom.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu.

Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu prihliadal jednak na všeobecné aj individuálne zásady platné pre ukladanie trestov a zároveň aj na spôsob spáchania činu, jeho následky, formu zavinenia, pohnútku ako aj na samotnú osobu obžalovaného, jeho pomery, možnosť nápravy. Taktiež konštatoval, že u obžalovaného je možné konštatovať existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zákona, t.j. že obžalovaný sa k spáchaniu skutku priznal a tento úprimne oľutoval a zároveň konštatoval existenciu jednej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zákona, t.j. predchádzajúce odsúdenie za iný trestný čin. Taktiež súd prihliadal aj na znenie ustanovenia § 363 ods. 1 Tr. zákona, v zmysle ktorého kto sa požitím alebo aplikáciou návykovej látky, hoci aj z nedbanlivosti privedie do stavu nepríčetnosti, v ktorom sa dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov; ak sa však dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje miernejší trest, potrestá sa týmto miernejším trestom. V tomto konkrétnom prípade obžalovaný spáchal skutok, ktorý mal znaky trestného činu vydierania podľa 189 ods.1, ods.2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na §138 písm. a) Tr. zákona, za ktorý páchatelovi hrozil trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov až 10 rokov, preto súd právne kvalifikoval konanie obžalovaného ako zločin opilstva podľa § 363 ods.1 Tr. zákona. Následne na vec aplikoval ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zákona s poukazom na skutočnosť, že obžalovaný sa opätovne dopustil spáchania zločinu a to s poukazom na jeho predchádzajúce odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Poprad sp.zn. 5T/127/2014 zo dňa 09.12.2015 za zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zákona, za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Po úprave trestnej sadzby trestného činu opilstva podľa § 363 ods.1 Tr. zákona v zmysle § 38 ods.5 Tr. zákona bolo možné uložiť obžalovanému S. trest odňatia slobody v upravenej sadzbe vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov až 8 rokov. Súd prvého stupňa poukazujúc na neprimeranosť trestu ukladaného v upravenej výške trestnej sadzby aplikoval na vec ustanovenie § 39 ods. 1 v spojení s § 39 ods. 3 písm. e) Tr. zákona a vyslovil, že účel trestu sa v prípade obžalovaného dá dosiahnuť uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 3 rokov a 8 mesiacov s jeho výkonom v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia v zmysle § 48 ods.2 písm. b) Tr. zákona, keďže sa obžalovaný pred spáchaním žalovaného skutku v období 10-tich rokov nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody. Záverom súd vyslovil, že okolnosti skutku, ktoré sú predmetom tohto trestného stíhania, ale aj samotná osoba obžalovaného, jeho doterajší spôsob

života a predchádzajúce právoplatné odsúdenia za úmyselné trestné činy objektivne nasvedčujú tomu, aby pre nápravu obžalovaného postačoval iný druh trestu alebo výmera trestu odňatia slobody, keďže obžalovaný pokračoval v páchaní trestnej činnosti i napriek jeho predchádzajúcim trestným stíhaniam a právoplatným odsúdeniam. Podľa názoru prvostupňového súdu bez uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody a ochranného protitoxikomanického liečenia je len veľmi ťažko predpokladať, že dôjde k zmene v správaní sa obžalovaného W. S. a k vedeniu riadneho spôsobu života.

Odvolačný súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného W. S. je čiastočne dôvodné a odvolanie okresného prokurátora je nedôvodné.

Odvolačný súd považuje za potrebné najskôr potvrdiť správnosť záverov súdu prvého stupňa, čo sa týka existencie jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zákona, t.j. že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval, čo vyplýva jednak z výsluchu obvineného v prípravnom konaní dňa 25.03.2022, ako aj z vyjadrení obžalovaného na hlavnom pojednávaní dňa 11.05.2022. Taktiež sa súd stotožnil aj s existenciou jednej priťažujúcej okolnosti na strane obžalovaného podľa § 37 písm. m) Tr. zákona a to jeho predchádzajúcich odsúdení, pričom z odpisu z registra trestov je zrejmé, že obžalovaný bol doposiaľ 3xkrát právoplatne odsúdený a to rozsudkom Okresného súdu Poprad, sp.zn. 6T/2/2013 zo dňa 22.04.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1To/35/2013 zo dňa 27.11.2013 pre prečin ublíženia na zdraví podľa §156 ods.1, ods.2 písm. a) Tr. zákona, rozsudkom Okresného súdu Poprad sp.zn. 2T/11/2015 zo dňa 07.05.2015 pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods.2 Tr. zákona a rozsudkom Okresného súdu Poprad sp.zn. 5T/127/2014 zo dňa 09.12.2015 pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods.1 Tr. zákona. Iba v prípade odsúdenia Okresným súdom Poprad sp.zn. 6T/2/2013 zo dňa 22.04.2013 sa na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený. Pre ostatné dve odsúdenia neplatí fikcia neodsúdenia (hľadí sa na neho, ako keby nebol odsúdený), pričom vzhľadom na charakter týchto odsúdení, najmä odsúdenia za prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, ktoré rovnako ako v prejednávanej veci súviselo s užívaním drog, nevzhladol odvolací súd dôvody, pre ktoré by na uvedenú priťažujúcu okolnosť nemal prihliadať, ako to žiadal obžalovaný vo svojom odvolaní.

Správne súd pri ukladaní trestu na vec aplikoval aj ustanovenia § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona, keď zvyšoval dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu z dôvodu, že obžalovaný sa opätovne dopustil spáchania zločinu a to práve s poukazom na právoplatné odsúdenie Okresným súdom Poprad vo veci sp.zn. 2T/11/2015 zo dňa 07.05.2015. Poukazujúc na uvedené bol súd povinný ukladať trest odňatia slobody v upravenej trestnej sadzbe vo výmere od 5 rokov a 6 mesiacov až 8 rokov. Krajský súd sa však nemohol stotožniť s názorom okresného súdu, že v danom prípade boli splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona, nakoľko ani samotný súd prvého stupňa uvedený záver nijako bližšie nepodporil svojimi úvahami a iba konštatoval, že vzhľadom na okolnosti prípadu a pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne.

Na rozdiel od súdom prvého stupňa aplikovaného ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona, odvolací súd mal za to, že v danom prípade sú splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu v prejednávanej veci, no z iných dôvodov.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní dňa 11.05.2022 urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, čím sa podobne ako v konaní o dohode o vine a treste vzdal práva na verejný proces a tým dokazovania jeho viny na hlavnom pojednávaní, čo potom umožňuje analogické použitie ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona o mimoriadnom znížení trestu (R44/2017). A aj keď použitie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona v prípade vyhlásenia o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku nie je obligatórne, krajský súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci s ohľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu, kedy obžalovaný nepoužil voči poškodenému násilie a dokonca po tom, čo mu poškodený povedal, že sa bojí noža, tak obžalovaný sám, iniciatívne, tento schoval do vrečka a s poškodeným nadviazal komunikáciu, pričom po uvedení informácií, ktoré obžalovaný žiadal, tento od poškodeného odišiel, by trest v rámci zákonne upravenej trestnej sadzby v rozmedzí od 5 rokov a 6 mesiacov do 8 rokov bol podľa názoru odvolacieho súdu neprimerane prísny, pričom aj trest kratšieho trvania postačí na zabezpečenie ochrany spoločnosti. Aplikujúc teda ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona krajský súd upravoval dolnú hranicu trestnej sadzby už upravenej podľa § 38 ods.2,

ods.5 Tr. zákona tak, že túto znížil o 22 mesiacov, teda o jednu tretinu sadzby 5 rokov a 6 mesiacov, v dôsledku čoho vznikla krajskému súdu možnosť ukladať trest v trestnej sadzbe od 3 rokov a 8 mesiacov do 8 rokov.

V danom prípade mal krajský súd za to, že u obžalovaného vzhľadom na okolnosti spáchaného skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, ako aj vzhľadom na súčasné ukladanie ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou s poukazom na skutočnosť, že uvedený trestný čin bol spáchaný pod vplyvom omamných a psychotropných látok, je postačujúce pre naplnenie ako individuálnej tak aj generálnej prevencie a dosiahnutia účelu trestu, ukladať trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov a 8 mesiacov, teda na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby a to práve v rovnakej výške ako uložil trest aj súd prvého stupňa, avšak za odstránenia nesprávne aplikovaných zákonných ustanovení.

Vzhľadom na to, že obžalovaný pred spáchaním tohto skutku bol v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody, krajský súd v súlade s ust. § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona zaradil obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Poukazujúc na vyššie uvedené dôvody, krajský súd zamietol odvolanie okresného prokurátora a na druhej strane čiastočne vyhovel odvolaniu obžalovaného, avšak z iných dôvodov ako žiadal samotný obžalovaný vo svojom odvolaní a na podklade už vykonaného dokazovania okresným súdom, zrušil výrok o treste a sám rozsudkom rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.